

REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE ÎN MUZEOLOGIA ROMÂNEASCĂ

de prof. dr. doc. **MIHNEA GHEORGHIU**,
președintele Academiei de Științe Sociale
și Politice

În intenția noastră, a Academiei de Științe Sociale și Politice, organizarea acestei sesiuni științifice dedicată științei și artei muzeelor din România urmărește un dublu scop și anume : să analizeze rezultatele și să dezbată câteva din problemele majore ale muzeografiei românești în etapa actuală. Utilitatea ei izvorăște din necesitățile perfecționării activităților științifice și cultural-educative desfășurate în cadrul muzeelor noastre, cu alte cuvinte e vorba, în principiu, de cele câteva direcții principale ale acestei activități.

Prima ar fi, desigur, aceea tradițională, de conservare a valorilor cultural-istorice. Vom analiza, prin urmare, modalitățile de conservare și restaurare a patrimoniului muzeistic, prin găsirea și folosirea celor mai potrivite forme și metode de lucru, la nivelul instituțiilor cu cele mai bune rezultate, din țară și de peste hotare.

O a doua, legată de cea dintâi, este acțiunea de selecție, prin urmărirea și completarea inventarului cunoscut, prin extinderea temelor de cercetare, ameliorarea tematicii expoziției de bază, prin îmbogățirea și înprospătarea permanentă a exponatelor din muzeele noastre, astfel încât ele să corespundă stadiului actual al cercetărilor științifice din domeniul respectiv.

A treia direcție spre care am intenționat să dirijăm dezbaterile primei sesiuni științifice de comunicări găzduite de Muzeul de Istorie Națională din București este realizarea sarcinilor legate de funcția sa politică și cultural-educativă, adică de relația de conținut dintre muzeu și public. Pe scurt, e vorba de însuși țelul real, de conținutul muncii dvs., și credem că aceasta este problema majoră a muzeografiei românești în etapa actuală, pe dezbaterea căreia am axat cele mai multe dintre comunicările și înscriserile la cuvânt ale sesiunii.

Astăzi, istoria națională și istoria culturii românești fac parte integrantă din politica culturală și din politica generală a statului nostru socialist și de aceea raportarea acestora la interesele generale ale țării, ale întregului popor, intră și în obligațiile științifice și morale ale marelui armat de educatori ai conștiinței socialiste, din care facem parte toți cei prezenți la această sesiune. Nu ne este permis să lăsăm pe un plan secund tocmai această preocupare, de fond, de a reuni cercetarea științifică și rezultatele ei cu activitatea educativă de valorificare a adevă-

rului despre destinul istoric al poporului nostru în lume, de a evidenția calitățile națiunii noastre socialiste și de-a-i combate vrăjmașii cu argumentele științei, ale adevărului istoric. Cercetarea așa-zisă pură, fără scop, ca și preschimbarea muzeelor în hale de vechituri neînsuflețite de duhul necesității sînt pozițiile pe care se situează rentierii culturii istorice, nu activiștii culturii naționale vii, pe care o servim.

Al patrulea capitol și nu cel mai neînsemnat al reuniunii noastre de două zile se va ocupa de latura practică a acestei direcții principale de acțiune și anume : aplicarea celor mai moderne tehnici de expunere a obiectelor de muzeu, care să vină în întîmpinarea interesului publicului vizitator.

Relația *public-muzeu* trebuie să capete o accepțiune nouă. Transformarea muzeului într-un factor dinamic de comunicare cu marele public de toate categoriile constituie una din cele mai acute preocupări ale muzeografiei contemporane. Au avut loc și congrese internaționale pe tema aceasta. Au avut loc schimburi de experiență și așa mai departe. Dar ce s-a schimbat pînă acum ? Cîte din muzeele noastre au izbutit să iasă din imobilismul și conservatorismul lor rutinier ? Cîți dintre muzeografilor noștri au simțul actualității și al relației cu publicul, simțul propagandistic ? Frumusețile colecțiilor vechi și noi, noile descoperiri, uneori capitale, rămîn neexploatate din acest punct de vedere, fiindcă muzeul iese din circuitul străzii, al vieții curente, al mijloacelor moderne de comunicare și rămîne ca un monument uitat, nevalorificat, prăfuit. slujit de cîțiva funcționari auto-satisfăcuți, sau de vreun șoarece de bibliotecă rătăcit într-un frigider. Poate că aceste exemple negative constituie doar niște excepții, dar e bine totuși să medităm la reanimarea muzeelor, dintr-un punct de vedere mai puțin meditativ și mult mai practic, reunind mai bine (cum spunea Horațiu) utilul cu plăcutul. Prin urmare, ar fi vorba, mai pe scurt, de problema eficienței muncii muzeografilor noștri.

În sfîrșit, sesiunea noastră își propune să stabilească o listă de relații utile de colaborare între unitățile similare din țară, de urgențe și necesități, care să permită sprijinirea efectivă, reciprocă, a cercetării și îmbunătățirea continuă a activității cultural-educative a muzeelor noastre.

În toate aceste cinci direcții, evocate aici, secțiile de resort ale Academiei noastre vor acorda atenția și sprijinul lor deplin pentru finalizarea, în măsuri concrete, a concluziilor la care veți ajunge în dezbaterele din cadrul sesiunii.

În programul sesiunii de comunicări a Muzeului de Istoria al Republicii Socialiste România figurează titluri extrem de interesante și nime prestigioase, a căror prezență onorează întîlnirea științifică, extinzîndu-i importanța la nivel republican. Îmi permit să le transmit tuturor cele mai calde mulțumiri din partea Prezidiului Academiei pentru participare și, odată cu acestea, declar sesiunea deschisă, urîndu-vă spor la lucru și succes.